

Т. П. Заморій

Каверін Веніамін Олександрович

КАВЕРІН Веніамін Олександрович (Каверин Вениамин Александрович; справж. прізвище – Зільбер; Зильбер; 06(19). 04. 1902, м. Псков, Росія – 02. 05. 1989, Москва) – російський прозаїк, сценарист, драматург. Член СП СРСР (1934). Кандидат філологічних наук (1929). Закін. Інститут живих сх. мов (Петроград, 1923) і Ленінгр. університет (1924; обидва нині С.-Петербург). На поч. 20-х рр. входив до групи «Серапіонові брати». Під час 2-ї світової війни – кор. ТАРС і г. «Известия» на Пн. фронті. Ранні твори – зб. фантаст. новел «Мастер и подмастерья» (Петроград, 1923), «Бубновая масть» (Ленинград, 1927), детективні повісті «Большая игра» (альманах «Литературная мысль», кн. 3), «Конец хазы» (альманах «Ковш», № 1) і роман «Девять десятых судьбы» (там само, № 3; усі – 1925) – познач. ексцентризмом фабули, впливом нім. романтизму. Осн. риси подальшої творчості К. – реаліст. відображення дійсності, драматизм у розробці морал.-філос. проблематики, поєднання тонкого психологізму із захопливим сюжетом: романи «Исполнение желаний» (кн. 1–2, 1935–36), «Два капитана» (кн. 1–2, 1945; Сталін. премія 2-го ступеня, 1946; обидва – Ленінград), «Открытая книга» (Москва, 1953). Воєнні враження відображено у зб. оповідань «Ленинград. Август 1941» (Молотов, 1942), «Мы стали другими» (Москва, 1943), повісті «Семь пар нечистых» (ж. «Новый мир», 1962, № 2), романі «Наука расставания» (Москва, 1985). Тема науки, проблеми художника і суспільства – в центрі романів «Художник неизвестен» (Ленинград, 1931), «Двойной портрет» (1967), «Перед зеркалом» (1972), «Двухчасовая прогулка» (1979; усі – Москва), «Над потаенной строкой» (ж. «Звезда», 1989, № 9). Залишив кн. спогадів «В старом доме» («Звезда», 1971, № 9), «Освещенные окна» (1974), «Вечерний день» (1980), «Письменный стол» (1985), «Эпилог» (1989; усі – Москва). За власними творами написав низку кіносценаріїв, серед яких, зокрема, екранізовано «Два капітани» (1955, х/ф,

реж. В. Венгеров С. А. Критико-биографический словарь русских писателей и ученых от начала русской образованности до наших дней. Т. 1–6. С. Петербург, 1889–1904; 1976, т/ф, 6 серій, реж. Є. Карелов) та «Відкрита книга» (1973, х/ф, 2 серії, реж. В. Фетін; 1979, т/ф, 9 серій, реж. В. Титов). Від 1989 у Пскові неперіодично відбуваються всерос. Каверін. читання. Окремі твори К. перекладено вірм., англ., араб., білорус., болгар., угор., груз., нім., польс., франц., чес., укр. (О. Ільченко) та ін. мовами.

Основні твори

Собрание сочинений. Т. 1–8. Москва, 1980–83; Летящий почерк. Москва, 1986; Самое необходимое. Москва, 1987; Литератор. Москва, 1988; Косой дождь. Москва, 1988; Силуэт на стекле. Москва, 1988; укр. перекл. – Облога палацу. Х.; О., 1930; Непереможний. Х., 1930; Будинок на пагорку: П'єса. К., 1945; Два капітани. К., 1949.

Рекомендована література

1. Новикова О. И., Новиков В. И. В. Каверин: Критич. очерк. Москва, 1986;
2. «Бороться и искать, найти и не сдаваться!»: К 100-летию со дня рожд. В. А. Каверина. Москва, 2002.

Бібліографічний опис:

Каверін Веніамін Олександрович / Т. П. Заморій // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2011. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-12001>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).